СТАНОВИЩЕ

от **доц. д-р Венцислав Людмилов Петров**, преподавател в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, член на научното жури съгласно Заповед № РД-09-31/04.03.2026 г. на Директора на Института за държавата и правото при БАН

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. „Право” (Гражданско и семейно право)”

Дисертант: Людмил Николаев Карауланов, докторант в задочна форма на обучение в секция “Гражданскоправни науки” в Института за държавата и правото при Българската академия на науките

Тема на дисертационния труд: „Наследяване на дружествени дялове в дружество с ограничена отговорност“

Уважаеми г-н Председател на Научното жури,

Уважаеми членове на научното жури,

Определен съм за член на настоящото научно жури със Заповед № РД-09-31 от 04.03.2026 г. на Директора на ИДП при БАН. На първото заседание на научното жури съм определен за автор на становище. Поради това си позволявам да представя на Вашето внимание становището си по дисертационния труд и публикациите по неговата тема с автор докт. Людмил Николаев Карауланов.

Данни за докторанта

Людмил Николаев Карауланов е завършил висше юридическо образование. Зачислен е като докторант в задочна форма на обучение в секция “Гражданскоправни науки” в Института за държавата и правото при Българската академия на науките със Заповед на Директора на ИДП, считано от 01.01.2022 г. с научен ръководител доц. д-р Вълчин Даскалов. Отчислен е с право на защита със Заповед на Директора на ИДП.

Докторантът практикува като адвокат и медиатор. Има дългогодишен практически опит, който със сигурност му е помогнал в научноизследователската работа.

Данни за процедурата

Представените документи удостоверяват, че докторантът отговаря на минималните национални изисквания по ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Налице са изискуемите от нормативната уредба документи, вкл. декларация за оригиналност, заповед за отчисляване на докторанта с право на защита, списък на публикациите и текст на самите публикации, автобиография. Авторът на настоящото становище не е установил нарушения в процедурата, нито наличие на плагиатство.

Дисертационен труд

Представеният дисертационният труд обхваща 535 страници. Всъщност, следва да се приеме, че той е разпололожен на 383 страници. Останалите представляват екскурси, в които авторът е разгледал други въпроси, свързани с темите на дисертацията. Те обаче няма да бъдат рецензирани в настоящото становище. Въпреки несъмнената важност на поставените там проблеми и въпреки наличието на научни приноси и в тях, те структурно остават извън дисертационният труд, не са инкорпорирани в неговата смислова цялост и съгласно установените академични традиции биха могли да бъдат взети предвид само като белег за систематичната изследвателска работа на дисертанта.

От посочените 383 страници чистият текст на изследването обхваща 358 страници. Останалите включват съдържание, библиография, списък на използваната съдебна практика. Обемът отговаря на изискванията за дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

В библиографията са посочени 205 заглавия (монографии, учебници, коментари, студии и статии), от които 134 на български език и 71 на чужди езици (английски, немски, френски, италиански). Направени са 481 бележки под линия. Използвани са всички относими изследвания на български език, както и голям брой чуждестранни заглавия на основните европейски езици. Използваната литература е коректно цитирана на съответните места в изследването.

Трудът е структуриран в увод, три части и заключение. Всяка част е разделена на глави (първа част - на две глави, втора част - на три глави, трета част - на две глави), всяка глава - на параграфи, а всеки параграф – на точки и подточки.

В увода са аргументирани актуалността и значението на изследването, посочени са целта, задачите, обектът и предметът на изследването, изяснени са използваните методи на изследване. След тях детайлно е изложена тезата на докторанта. Накрая е обяснена структурата на изследването.

Част първа е посветена на характеристиките на ООД, които са относими към наследяването. В нея е направен пространен исторически и сравнителноправен анализ на разглеждания институт. Анализирани са понятията за дружествен дял и членство, тяхното прекратяване, винкулирането на дялове и на членство и приложимостта му към наследяването.

Част втора е озаглавена "Наследяване на дружествени дялове - правни основания, субекти и последици". В нея последователно са разгледани различни елементи на наследственото правоприемство - правото на наследяване, наследственото правоприемство, видовете наследяване, видовете правоприемници по повод на смърт , приемането и отказа от наследство. Във Втора глава са обединени две нехомогенни материи - наследяването на неимуществени права и възникване на правото да се поиска членство. В Трета глава са анализирани правните последици на наследяването на дружествените дялове.

Трета част е посветена на възникване на ново членство на базата на наследяването. В първа глава, озаглавена Общ режим, са включени множество нееднородни въпроси - предпоставки за възникване на членство, управление и разпореждане с наследен дял в и извън рамките на членственото правоотношение, получаване на парчината стойност на дела при отказ от членство. Втора глава на тази част е посветена на особени разрешения, относими към ЕООД - прекратяването по чл. 157, ал. 1 ТЗ, продължаването на дейността на ЕООД след смъртта на едноличния собственик. Самостоятелен раздел е посветен на критичен анализ на ТР 1/2023 ОСТК на ВКС.

Положително следва да се окачестви обособяването на изводи след всяка една част на изследването.

В **заключението** на дисертационния труд са обобщени достигнатите научни изводи. Добро впечатление прави систематизирането на предложенията de lege ferenda, направени в различните части на труда.

Дисертационният труд показва дългогодишния опит на автора като практикуващ юрист и солидните му познания в областта на гражданското, търговското, гражданскопроцесуалното право, както и възможността му за самостоятелно научно мислене. По отношение на използвания език следва да се препоръча по-голяма прецизност на места, както и използването на по-опростени езикови конструкции.

Публикации на автора на дисертационния труд и участието му в научни форуми

Докторантът е представил четири научни публикации по темата на дисертацията: Карауланов, Л. Относно правото на малолетните да извършват разпоредителни сделки с получени по наследство дружествени дялове в еднолично дружество с ограничена отговорност. - В: Актуални проблеми на частното право и гражданския процес. С.: Институт за държавата и правото, 2024; Карауланов, Л. Данъчно облагане на наследени дружествени дялове от ООД. - В: Знание, наука, иновации, технологии. С.: Институт за знание, наука и иновации, 2025, с. 497-516; Карауланов, Л. Прояви на принципите на добросъвестност и дължима грижа при наследяване на дялове в ООД. - В: Правните принципи и тяхната роля и значение за развитие на правото. С.: УНСС, 2025.

По този начин е изпълнено съответното изискване за работа в рамките на докторантурата.

Изводите, направени в посочените статии, са инкорпорирани в дисертационното изследване и становище по тях ще бъде взето по-долу. Те, заедно с още 7 статии, които са под печат, са доказателство за систематичната и упорита работа на докторанта по поставените за разглеждане въпроси. За същото свидетелстват и представените доказателства з аучастието на докторанта в редица научни конференции.

Автореферат

Авторефератът е в обем от 28 страници. В него са посочени накратко обектът, предметът, методологията, целта и задачите на дисертацията, структурата й, тезата, научните приноси. Въз основа на това може да се направи извод, че авторефератът съдържа всички необходими компоненти.

Научни приноси

Дисертационният труд очевидно е плод на задълбочена дългогодишна работа на докт. Карауланов. Той включва редица оригинални тези и авторови аргументи, изпозлвани за тяхното доказване. Трудът съдържа множество научни приноси. Тук ще бъдат посочени по-важните от тях, без претенции за изчерпателност.

Оригинална е тезата за особената същност на дружествения дял, окачествена като “правен диморфизъм”, която според автора се изразява в неговото двойствено съществуване в рамките на членственото правоотношение като икономическо ядро на участието и извън него като обект на разпореждане в рамките на строго регламентиран режим. На базата на това виждане авторът излага обяснение защо при наследяване

дружественият дял може временно да съществува извън рамките на членственото правоотношение, без да загуби правната си същност.

Приносен характер може да се признае и на тезата за състоянието на временно „капсулиране“ на съдържанието на дружествения дял след смъртта на съдружника, при което делът продължава да съществува като правен обект, но интегрираните в него членствени правомощия се намират в състояние на временно суспендиране до изявяване на волята от страна на наследниците и на дружеството относно възникването на ново членствено правоотношение. На базата на това авторът излага теза за “двуслойната структура” на неимуществените права в дружествения дял, като една част от тях се погасяват със смъртта на съдружника, а друга - не (разбира се, това обяснение би било по-добре да се изложи с по-опростени изразни средства, което важи и за много други от иначе полезните тези на автора).

Принос е и обособяването на три модела на наследяване на дялове от ООД в сравнителен план, постигнато чрез мащабен сравнителноправен анализ на редица чужди законодателства.

Научен принос е и обособяването на правото на наследниците да поискат членство въз основа на наследен дружествен дял като самостоятелна възможност извън съдържанието на дружествения дял, която не представлява продължение на членството на наследодателя, а възниква за наследника с приемането на наследството.

Следва да бъдат одобрени и аргументите срещу възприетото в ТР 1/2023 ОСТК виждане, че със смъртта на едноличния собственик дружеството се прекратява *ipso iure,* (макар да не мога да споделя виждането на автора, че то продължава да съществува като многочленно ООД до приемането на наследниците като съдружници или до прекратяването му по общия ред).

Приносен характер има и предложението de lege ferenda за уреждане на възможността върху дружествен дял да се учредява право на ползване (плодоползване), позната на други европейски законодателства.

Положително следва да се оценят и предложенията за изрично уреждане на правния статус на ограничено дееспособните съдружници в ООД (с направената в следващия раздел от становището терминологична бележка).

Заслужава внимание и тезата за необходимостта за уреждане на фигурата на подкрепящото лице (на с. 233 и сл.) при ограничено дееспособни съдружници, но авторът следва да изложи по-подробно вижданията си относно неговите правомощия и за съотношението му с родителя/попечителя.

Критични бележки и препоръки

Към работата могат да бъдат отправени и редица критики и препоръки. Те са направени единствено с цел да подпомогнат докторанта при евентуалната му бъдеща изследователска работа и не омаловажават научния принос, направен в изследването. Бележките могат да се обединят в три групи - относно структурата, относно допуснати неточности от правна гледна точка, относно използване на неточни изрази.

Както бе посочено, възприетата структура не съответства на академичните традции, установени при подготовка на дисертационен труд в Република България. Тя е характерна за установените в някои други европейски държави традиции. При подготовка на дисертационен труд авторът следва да се придържа към установените в съответната държава стандарти.

Налице са и някои неточности от правна гледна точка. Например на с. 146 пише, че "собствеността върху дела преминава върху наследника по завещание по силата на самия фактически състав на откриване на наследството", което противоречи на установеното в чл. 48 ЗН императивно правило, че наследството се придобива с приемането. На с. 147 се приема, че една от разликите между общото и частното завещателно разпореждане е, че при "универсалното придобиването е опосредено от акта на приемането" - това обаче важи и за завета. Погрешно на с. 148 се сочи, че при придобиване на дял от ООД чрез завет кредиторите имат иск по чл. 66, ал. 2 ЗН срещу заветника - всъщност, доколкото се касае за индивидуално определен обект, кредиторите имат потестативното право по чл. 68 ЗН, а не притезателното право по чл. 66, ал. 2 ЗН (което е приложимо при завет на пари или родово определени вещи). На с. 153 се говори за "право на иск по чл. 59 ЗЗД с претенция присъждане на по-голяма част от наследствената маса", като явно се забравя, че с този иск може да се претендира единствено парично уравнение. На с. 155 се сочи, че заветникът не отговаря за дълговете на наследодателя с личното си имущество - всъщност, той не отговаря изобщо, дори и със завещаното имущество (дори и в хипотезите на чл. 66, ал. 2 и чл. 68 ЗН). На същата страница погрешно се приема, че "заветът на дружествен дял има директен вещноправен ефект" - на първо място, доколкото правото не е вещно (както сочи и докторантът), не може да става въпрос за вещноправен ефект; на второ място, не е налице и директен прехвърлителен ефект, тъй като е нужно приемане на завета. На с. 171 правното средство по чл. 51 ЗН, дадено в полза на всяко лице с правен интерес, е наречено "иск", а няма спор, че производството е охранително. Погрешно на с. 174 са квалифицирани като неимуществени права правото да се предяви иск за вреди, свързани с наследеното имущество", както и "правото да се оспорят разпоредителни действия, които увреждат наследствената маса". На с. 198 авторът пише за спор дали

правото на запазена част се погасява по давност и от кога тече тази давност, без да отчита задължителните постановки на т. 3 от ППВС 7/1973. Противоречи на доктрината и на трайната съдебна практика виждането (което е без аргументи и се приписва от автора на съдебната практика) на с. 199-200, че дори и когато се атакува за възстановяване на запазена част универсално завещателно разпореждане, съдът следва да извърши оценка на имуществото, за да установи дали запазената част е накърнена. На с. 233-234 се среща изразът законен представител на ограничено дееспособни, което противоречи на чл. 4 ЗЛС и на чл. 129 СК. Относно предложението de lege ferenda на с. 254 не бива да се забравя, че не към всички наследствени правоотношения с трансграничен елемент може да бъде приложен Регламент 650/2012.

Срещат се и доста непрецизни изрази, които авторът следва да замени - на с. 135 се сочи, че "наследственото правоотношение е прехвърлително" (вместо "прехвърлимо"); на същата страница се говори за "отваряне на наследство" (вместо за откриване); на с. 145 авторът пише за "форми на наследяване", вместо за видове наследяване. На с. 152 се говори за "непълнолетни или ограничено дееспособни лице", като вероятно се има предвид непълнолетни и ограничено запретени лица (доколкото непълнолетните също са ограничено дееспособни).

Заключение

Въз основа на гореизложеното гласувам положително за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. „Право” (Гражданско и семейно право)” на Людмил Николаев Карауланов, докторант в задочна форма на обучение в секция “Гражданскоправни науки” в Института за държавата и правото при Българската академия на науките.

06.05.2026 г. Автор на становището:……

(доц. д-р Венцислав Л. Петров)

OPINION

by **Assoc. Prof. Dr. Ventsislav Lyudmilov Petrov**, lecturer at the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski", member of the scientific jury in accordance with Order № RD-09-31/04.03.2026 of the Director of the Institute for State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences

Subject: Dissertation for awarding the educational and scientific degree of "Ph.D." in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6. "Pravo" (Civil and Family Law)"

Dissertation: Lyudmil Nikolaev Karaulanov, part-time PhD student at the Department of Civil Law at the Institute for State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences

Topic of the dissertation: "Inheritance of company shares in a limited liability company"

Dear Mr. Chairman of the Scientific Jury,

Dear members of the scientific jury,

I have been appointed as a member of this scientific jury by Order № RD-09-31 of 04.03.2026 of the Director of the Institute of Pedagogical Studies at the Bulgarian Academy of Sciences. At the first meeting of the scientific jury, I was appointed as the author of an opinion. Therefore, I present to your attention my opinion on the dissertation and the publications on its topic authored by Lyudmil Nikolaev Karaulanov.

Ph.D. Student Data

Lyudmil Nikolaev Karaulanov graduated in law. He was enrolled as a part-time PhD student at the Department of Civil Law at the Institute for State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences by an Order of the Director of the Institute of Civil Law, as of 01.01.2022 with scientific supervisor Assoc. Prof. Dr. Valchin Daskalov. He was expelled with the right of defense by an Order of the Director of the IDP.

The PhD student practices as a lawyer and mediator. He has many years of practical experience, which has certainly helped him in his research work.

Procedure details

The submitted documents certify that the PhD student meets the minimum national requirements under the Law on development of the academic staff in Republic of Bulgaria. The documents required by the regulatory framework are available, incl. declaration of originality, order for expulsion of the doctoral student with the right to defense, list of publications and text of the publications, CV. The author of this opinion has not found any violations in the procedure, nor the existence of plagiarism.

Dissertation

The presented dissertation covers 535 pages. It must be assumed that it is 383 pages long. The rest are excursions in which the author has addressed other issues related to the topics of the dissertation. However, they will not be reviewed in this opinion. Despite the undoubted importance of the problems raised there, and despite the presence of scientific contributions in them, they structurally remain outside the dissertation, are not incorporated into its semantic integrity and, according to the established academic traditions, could be taken into account only as a sign of the systematic research work of the Ph.D. student.

Of the 383 pages indicated, the pure text of the study covers 358 pages. The rest include content, bibliography, list of case law used. The volume meets the requirements for a dissertation for acquiring an educational and scientific degree "Ph.D.".

The bibliography lists 205 titles (monographs, textbooks, commentaries, studies and articles), of which 134 are in Bulgarian and 71 in foreign languages (English, German, French, Italian). 481 footnotes are made. All relevant studies in Bulgarian are used, as well as a large number of foreign titles in the main European languages.

The work is structured in an introduction, three parts and a conclusion. Each part is divided into chapters (the first part - into two chapters, the second part - into three chapters, the third part - into two chapters), each chapter into paragraphs, and each paragraph into points and subsections.

In the introduction, the actuality and significance of the research are argued, the purpose, tasks, object and subject of the study are indicated, and the research methods used are clarified. After them, the thesis of the Ph.D. student is presented in detail. Finally, the structure of the study is explained.

Part one is devoted to the characteristics of an Limited liability Company (Ltd) that are relevant to succession. It provides an extensive historical and comparative legal analysis of the institute examined in the dissertation. The concepts of company share and membership, their termination, the vinculation of shares and membership and its applicability to inheritance are analyzed.

Part Two is entitled "Succession of Company Shares - Legal Bases, Subjects and Consequences". It consistently examines various elements of inheritance succession - the right of inheritance, the inheritance relation, types of inheritance, types of successors on the occasion of death, acceptance and waiver of inheritance. Chapter Two combines two different matters - the inheritance of non-property rights and the emergence of the right to request membership. Chapter Three analyzes the legal consequences of the inheritance of company shares.

Part three is devoted to the emergence of a new membership on the basis of succession. The first chapter, entitled General Regime, includes a number of heterogeneous issues - prerequisites for of membership, management and disposal of an inherited share within and outside the membership relation, receipt of the fractional value of the shares in case of refusal of membership. The second chapter of this part is devoted to special permits relevant to a limited liability company - the termination under Article 157, par. 1 of the Commercial Act, the continuation of the activity of a sole proprietorship limited liability company after the death of the sole owner. A separate section is devoted to a critical analysis of Decision 1/2023 of the Supreme Court.

The separation of conclusions after each part of the study should be positively qualified.

In the **conclusion** of the dissertation, the scientific conclusions reached are summarized. A good impression is made by the systematization of the proposals de lege ferenda, made in the different parts of the work.

The dissertation shows the author's experience as a practicing lawyer and his solid knowledge in the field of civil, commercial, civil procedural law, as well as his ability for independent scientific work. With regard to the language used, greater precision should be recommended, as well as the use of simpler language constructions.

Publications of the author of the dissertation and his participation in scientific forums

The PhD student has presented four scientific articles on the topic of the dissertation: Karaulanov, L. On the right of minors to carry out disposal contracts with inherited company shares in a sole proprietorship limited liability company. - In: Current Issues of Private Law and Civil Procedure. Sofia: Institute for State and Law, 2024; Karaulanov, L. Taxation of Inherited Company Shares by Ltd. - In: Knowledge, Science, Innovation, Technology. Sofia: Institute for Knowledge, Science and Innovation, 2025, pp. 497-516; Karaulanov, L. Manifestations of the principles of good faith and due care in the inheritance of shares in an LLC. - In: Legal principles and their role and significance for the development of law. Sofia, UNWE Publ., 2025.

In this way, the relevant requirement for work within the framework of PhD studies has been fulfilled.

The conclusions made in these articles are incorporated into the dissertation research and an opinion on them will be taken below. They, together with 7 other articles that are in print, are proof of the systematic and persistent work of the PhD student. The same is evidenced by the evidence presented for the participation of the PhD student in a number of scientific conferences.

Abstract

The abstract is 28 pages long. It briefly indicates the object, subject, methodology, purpose and objectives of the dissertation, its structure, thesis, scientific contributions. Based on this, it can be concluded that the abstract contains all the necessary components.

Scientific contributions

The dissertation is obviously the result of in-depth long-term work of Mr. Karaulanov. It includes a number of original theses and author's arguments used to prove them. The work contains numerous scientific contributions. The more important of them will be indicated here, without pretensions to exhaustiveness.

The thesis about the special nature of the company share, described as "legal dimorphism", is original, which, according to the author, is expressed in its dual existence within the framework of the membership relationship as an economic core of participation and outside it as an object of disposal within a strictly regulated regime. On the basis of this view, the author sets out an explanation why, in case of succession, the company share can temporarily exist outside the framework of the membership relationship, without losing its legal essence.

The thesis of temporary "encapsulation" of the content of the company's share after the death of the shareholder, whereby the share continues to exist as a legal entity, but the membership powers integrated into it are in a state of temporary suspension until the heirs and the company express their will regarding the emergence of a new membership relationship. On this basis, the author presents a thesis about the "two-part structure" of the non-property rights in the company share, with some of them extinguished with the death of the shareholder, and others not (of course, this explanation would be better to be presented with simpler means of expression, which is also true for many others than the author's otherwise useful theses).

A contribution is also made by the separation of three models of inheritance of shares by Ltd in comparative overview, achieved through a large comparative legal analysis of a number of foreign legislations.

A scientific contribution is also the separation of the right of the heirs to request membership on the basis of an inherited company share as an independent possibility outside the content of the company share, which does not constitute a continuation of the testator's membership, but arises for the heir with the acceptance of the inheritance.

The arguments against the view adopted in Decision 1/2023 of the Supreme Court that with the death of the sole owner the company is dissolved *ipso iure, should also be approved* (although I cannot share the author's view that it continues to exist as a multi-member Ltd until the acceptance of the heirs as partners or until its termination under the general procedure).

Also contributing is the proposal de lege ferenda to regulate the possibility of establishing a right of usufruct on a company share, known to other European legislation.

The proposals for explicit regulation of the legal status of the limited legal partners in an LLC should also be positively assessed (with the terminological note made in the next section of the opinion).

The thesis of the need to regulate the figure of the supporting person (on p. 233) in the case of partners with limited legal capacity also deserves attention, but the author should use more arguments and should explain the relation between this person and the the parent/guardian.

Critical remarks and recommendations

A number of criticisms and recommendations can also be addressed to the work. They are made solely for the purpose of assisting the PhD student in his future research work and do not detract from the scientific contribution made to the research. The notes can be grouped into three groups - on the structure, on inaccuracies from a legal point of view, on the use of inaccurate expressions.

As it was pointed out, the adopted structure does not correspond to the academic traditions established during the preparation of a dissertation in the Republic of Bulgaria. It is characteristic of the traditions established in some other European countries. When preparing a dissertation, the author should adhere to the standards established in the respective country.

There are also some inaccuracies from a legal point of view. For example, on page 146 it is written that "the ownership of the share passes to the heir by testament by virtue of the fact of the opening of the succession", which contradicts the established in Art. 48 of the Inheritance Act imperative rule that the inheritance is acquired with the adoption. On page 147 it is assumed that one of the differences between the general and private testamentary disposition is that "in the case of the general one, the acquisition is mediated by the act of acceptance" - however, this also applies to the testament. Incorrectly on page 148 it is pointed out that when acquiring a share in an Ltd through a legacy, the creditors have a claim under Art. 66, para. 2 of the

Inheritance Act against the legatee - in fact, insofar as it concerns an individually determined object, the creditors have the potestative right under Art. 68 of the Inheritance Act, and not the possessive right under Art. 66, para. 2 (which is applicable in case of a legacy of money or generic specific objects). On page 153 there is written that "the right to claim under Art. 59 of the Law on Obligations and Contracts with a claim to award a larger part of the estate", and it is obviously forgotten that only a monetary equation can be claimed with this claim. On page 155 it is pointed out that the legatee is not responsible for the debts of the testator with his personal property - in fact, he is not responsible at all, even with the inherited property (even in the hypotheses of Art. 66, para. 2 and Art. 68 of the Inheritance Act). On the same page, it is assumed that "the legacy of a company share has a direct real law effect" - first of all, since the right on a share is not real (as the PhD student points out), there can be no real law effect; secondly, there is no direct transferring effect, since the acceptance of the legacy is necessary. On page 171, the legal remedy under Art. 51 of the Inheritance, given in favor of any person with a legal interest, is called a "claim", but there is no dispute that the proceedings are non-contentious. On page 174, the right of a claim for damages related to the inherited property" as well as "the right to revoke disposition actions that damage the estate" are wrongly qualified as non-property rights. On page 198 the author writes about a dispute whether the right to a reserved part is limited and from when this limitation period runs, without taking into account the mandatory provisions of item 3 of the Decision 7/1973 of the Supreme Court. It contradicts the doctrine and the long-standing case law view (which is without arguments and is attributed by the author of the case law) to pp. 199-200 that even when attacking for the restoration of a reserved part of a universal testamentary disposition, the court should carry out an assessment of the property in order to establish whether the reserved part has been damaged. On pages 233-234 there is the expression "legal representative of persons with limited legal capacity", which is a contradiction to Art. 4 of the Law of persons and family and of Art. 129 of the Family Code. With regard to the de lege ferenda proposal on page 254, it should not be considered that Regulation 650/2012 cannot be applied to all inheritance relationships with a cross-border element.

There are also quite imprecise expressions that the author should replace - on page 135 it is pointed out that "the inheritance relationship is transferable"; on the same page there is talk of "discovering a legacy" (instead of opening); on page 145, the author writes about "forms of inheritance" instead of types of inheritance. On page 152 is written for "minors or persons with limited legal capacity", probably referring to minors and persons with limited legal restriction (insofar as minors are also with limited legal capacity).

Conclusion

On the basis of the above, I vote positively for the awarding of the educational and scientific degree "Ph.D." in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6. "Law" (Civil and Family Law)" by Lyudmil Nikolaev Karaulanov, part-time PhD student at the Department of Civil Law Sciences at the Institute for State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences.

06.05.2026 Author of the opinion:.....

(Assoc. Prof. Dr. Ventsislav L. Petrov)